

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-85924

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: **D.107/19/2023.**

A tanács tagjai: Dr. Kozsuch Edina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: Building & Management Hungary Kft.
(Budapest, Váci út 83.)
A kérelmező képviselője: Dr. Kerek Éva Gabriella
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
TriCSÓK Tanácsadó és Szolgáltató Zrt.
(Budapest, Teréz krt. 19. III. em. 32.)

Az ajánlatkérő: Eötvös Loránd Tudományegyetem
(Budapest, Egyetem Tér 1-3.)
Az ajánlatkérő képviselője: Horváth Beáta Zita
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
IPPS Zrt.
(Nyúl, Szabadság u. 43.)

Az egyéb érdekelt: BLOC QUEST Kft.
(Debrecen, Eröss L. u. 15.)
Az egyéb érdekelt képviselője: Vállajiné Dr. Patai Dóra
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: „Lágymányos porta” – 605.627.807.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság az alaptalan jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A Döntőbizottság kötelezi a kérelmezőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg az ajánlatkérő részére 100.000.-Ft, azaz százezer forint eljárási költséget.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott szolgáltatásmegrendelés tárgyában. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) az EKR001805802022 azonosítószám alatt került sor. Az Európai Unió Hivatalos Lapjában (továbbiakban: TED) 2022/S 233-669870 azonosítószámon került közzétételre az ajánlati felhívás (továbbiakban: felhívás), az 2022. november 29. napján került feladásra.

2. A felhívás II.1.4) pontja szerint a közbeszerzés rövid meghatározása: Portaszolgálat ellátása az ELTE Lágymányos Campus épületeiben.

3. A felhívás II.2.4) pontja tartalmazta a közbeszerzés ismertetését:

„Portaszolgálat ellátása az ELTE Lágymányos Campus Vállalkozói szerződés keretében
Mennyiség: 107 455 m² terület portaszolgálati feladatainak ellátása.

A 107 455 m² -es terület 2 db épületben található az alábbiak szerint:

Lágymányos Campus Északi Tömb, 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A.: 57 168 m²

Lágymányos Campus Déli Tömb, 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/C.: 50 287 m². Az

eseti helyszíni rendezvények felügyeletére vonatkozó feladatok a műszaki leírásban foglaltak szerint: várhatóan 500 óra/év. Az eseti megrendelések körében ellátandó feladatok megegyeznek az általános jelleggel ellátandó vállalkozói feladatokkal, azok csak a műszaki leírásban rögzített szolgálati időintervallumtól térhetnek el, melyet Ajánlatkérő a külön kiállított eseti megrendelésben rögzít. (a feladat ellátásának határideje értékelési szempont)

A ruhatári tevékenységre vonatkozó feladatok a műszaki leírásban foglaltak szerint: évente tervezett 2 520 óra épületenként.

A nyertes ajánlattevő szerződés keretében ellátandó feladatait, továbbá a műszaki előírásokat részletesen a műszaki leírás tartalmazza.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a műszaki leírásban meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, illetőleg szabadalomra vagy védjegyre való esetleges hivatkozás a közbeszerzés tárgyának egyértelmű jellegének meghatározása érdekében történt, illetve szükséges, ajánlatkérő az azzal egyenértékű ajánlattételt mindemellett biztosítja. Az egyenértékűség igazolása ajánlattevő feladata. (321/2015. (X. 30) Korm. rendelet 46. § (3)).”

4. A felhívás II.2.5) pontja tartalmazta az értékelési szempontokat:

Minőségi kritérium:

Az M2.) alkalmassági feltételként előírt, a teljesítésbe bevont szakember szakmai többlet tapasztalata, min. 0 hónap, max. 60 hónap (hónap) / Súlyszám: 5

Eseti megbízás megrendelésének időpontja az eseményt megelőzően (mennyi időn belül vállalja a teljesítést a megrendelést követően) min. 1 munkanap, max. 3 munkanap (munkanap) / Súlyszám: 15

Ár kritérium: Súlyszám: 80

5. A felhívás II.2.7) pontja tartalmazza, hogy a szerződés időtartama 24 hónap, amely a 24 hónap elteltével egyszeri alkalommal, legfeljebb 12 hónap időtartamra meghosszabbítható.

6. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentáció részeként csatolt útmutató 16-17. oldalai az alábbiakat tartalmazzák:

„Ajánlatkérő az ajánlattevők részére az ajánlati ár képzése kapcsán az alábbi iránymutatást adja:

Az ajánlattevőknek az ajánlati ár megadásakor kötelező jelleggel, a jogszabályi előírásokból eredően számolniuk kell bizonyos díj/költség tételekkel, továbbá bevétel elemekkel is. Ajánlattevőknek továbbá az árképzéskor figyelemmel kell lenniük a Közbeszerzési Döntőbizottság aránytalan alacsony ajánlati ár tárgyában hozott döntései alapján kialakult következetes döntőbizottsági gyakorlatra.

Ajánlattevőknek már az ajánlatuk megadásakor megalapozott díj/költség és bevétel kalkulációval kell rendelkezniük, melyet Ajánlatkérő be is kér az ajánlattevőktől amennyiben az ajánlatukkal kapcsolatban felmerül az aránytalanul alacsony ajánlati ár/költség.

Ajánlattevőknek tehát számolniuk kell az ajánlatuk megadásakor:

- A teljesítésbe bevont szakemberek számára fizetendő aktuális minimálbérékkel vagy garantált bérminimummal és annak emelkedésével a szerződés teljesítésének ideje alatt;
- Bérpótlékokkal, amennyiben az a jogszabályi előírások szerint kötelező (pl.: éjszakai pótlék, műszakpótlék, pihenőnap munkavégzés pótléka, munkaszüneti nap bérpótléka)
- Távollét idejére járó díjazással (Pl.: Szabadság, betegszabadság, betegállomány idejére)
- Helyettesítés költségeivel
- Munkáltatói járulékokkal (pl.: Szociális hozzájárulási adó, Szakképzési hozzájárulás)
- Szociális hozzájárulási adó kedvezménnyel (pl.: (FEOR-08) 9. főcsoportjába tartozó foglalkoztatása esetén, Munkapiacra lépő személy, Családok támogatásáról szóló törvény szerint legalább három gyermekre tekintettel, Közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. (3) bekezdésében felsorolt., Saját jogú öregségi nyugdíjasok foglalkoztatása után szocho, és szakképzési hozzájárulás 100% kedvezmény, Foglalkoztatás után járó egyéb támogatás) /opcionális/
- Költségtérítésekkel (pl.: jegy, vagy bérlet ára %, közösségi közlekedés %-os megtérítése) /opcionális/
- Rehabilitációs hozzájárulással
- Inflációval
- Szakmára jellemző költségekkel (pl.: Szakmai irányítás költsége, Anyagköltség, Higiéniai anyagok, Gép- és eszközamortizáció, Gép- és eszköz karbantartása, javítása)
- Foglalkoztatáshoz kapcsolódó költségekkel
- Központi költségekkel
- Adókkal, járulékokkal (pl.: Iparüzési adó, Nyereségadó, Innovációs járulék)
- Nyereséggel
- Támogatás(ok) /opcionális/ (csak érvényes szerződésekkel, arányosan figyelembe véve azok érvényességi idejét, a támogatás mértékét, a támogatott tételeket)

Felhívjuk továbbá az ajánlattevők szíves figyelmét arra, hogy közbeszerzési eljárásban nem megengedett a keresztfinanszírozás alkalmazása!

Ajánlattevő az aránytalanul alacsony ár esetében nem hivatkozhat arra, hogy más projekt(ek)ből kívánja fedezni a projekt költségeit, továbbá a levezetésének nyereségkimutatást is kell tartalmaznia.

Nem fogadható el az aránytalanul alacsony ár esetében továbbá az az indokolás sem, hogy ajánlattevőnek kiemelt referenciát jelent a portfóliójában a szerződés teljesítése, mely érdekében 0-s bevételű, vagy akár veszteséget hozó szerződést is meg kíván kötni.

Amennyiben a fentiek alapján ajánlattevők ajánlata nem felel meg a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő, illetve egyéb módon nem felel meg az ajánlati

felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit abban az esetben a Kbt. 73. § (1) bek. e) pontja, illetve Kbt. 73. § (4) bek. alapján érvénytelen az ajánlata.

A Kbt. 72. § (3) bek. alapján ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.”

7. A közbeszerzési dokumentáció részeként az ajánlatkérő rendelkezésre bocsátotta a vállalkozási szerződés tervezét, amely III.1. pontjának 7. bekezdése a következőket tartalmazza:

„Felek megállapodnak abban, hogy a Vállalkozót megillető díjazás és az egységárak az első 12 hónapban semmilyen jogcímen nem emelhetők. A 13. hónaptól, majd minden 12. hónap lejártát követően a vállalkozói díj az előző évre megadott szolgáltatói árindexnek megfelelő mértékben növekedhetnek, összhangban a Kbt. 141. § (4) bek.-ben foglaltakkal. A szolgáltatói árindex mértékét illetően a felek elfogadják a KSH által közzétett hivatalos szolgáltatói árindexet. Amennyiben a minimálbértváltozás meghaladja a 10%-ot, akkor a vállalkozói díj a 10% fölötti rész 70%-val is emelhető.”

8. A 2023. január 9. napi ajánlattételi határidőre 8 gazdasági szereplő nyújtotta be ajánlatát, köztük a kérelmező is.

9. Az ajánlatkérő 2023. január 30. napján hiánypótlási felhívást bocsátott ki a gazdasági szereplők részére. A kérelmezőt az alábbi hiányok pótlására hívta fel: „Ajánlattevő és kapacitást nyújtó szervezet benyújtotta az EEKD-t, ugyanakkor a III.A. pontban azt a választ jelölte meg, hogy elérhetők az információk adatbázisban „Igen”, kérjük, hogy javítsák az Igen-t „Nem” válaszokra és a javított EEKD-t nyújtsák be hiánypótlás keretében.”

10. Az ajánlatkérő 2023. február 16. napján az összegezésben nyertes ajánlattevőként a kérelmezőt nevezte meg. Az ajánlata kiválasztásának indokaként rögzítette az alábbiakat:

„Eseti megbízás megrendelésének időpontja az eseményt megelőzően (mennyi időn belül vállalja a teljesítést a megrendelést követően) min. 1 munkanap, max. 3 munkanap: 1

Szakember szakmai többlet tapasztalata: Az M2.) alkalmassági feltételként előírt, a teljesítésbe bevont szakember szakmai többlet tapasztalata, min. 0 hónap, max. 60 hónap (hónap) az alkalmassági feltételként előírt 3 éven (36 hónap) felül): 60

Éves díj összesen (nettó Ft): 159 319 920

Eseti helyszíni rendezvények felügyeletére vonatkozó feladatok ellátása (nettó Ft/óra): 1 800

Indokolás:

Ajánlattevő ajánlata megfelel a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, továbbá a kizáró okok hatálya alatt nem állását és alkalmassági követelményeknek történő megfeleléségét megfelelően igazolta, a szükséges fedezet rendelkezésre áll.”

11. 2023. február 17. a PROFIL-VÉD Kft., 2023. február 20. napján pedig a P. DUSSMANN Kft. ajánlattevők iratbetekintési kérelmet nyújtottak be a kérelmező, mint nyertes ajánlattevő ajánlata vonatkozásában.

12. A jogorvoslati eljárás szempontjából releváns előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be a PROFIL-VÉD Kft. az iratbetekintését követően, 2023. február 21. napján. Az első kérelmi elemében előadta, hogy a kérelmező aránytalanul alacsony ajánlati egységárat jelölt meg az eseti feladatokat ellátó szakemberek tekintetében. A 2. kérelmi elemében rögzítette, hogy a kérelmező aránytalanul alacsony ajánlati egységárat jelölt meg a diszpécseri feladatokat ellátó szakemberek tekintetében. Mindezekre tekintettel kérte az ajánlatkérőtől, hogy a kérelmező ajánlatát nyilvánítsa érvénytelenné a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján az összegezés módosításával, tekintettel arra, hogy az ajánlati ára nem nyújt fedezetet a szerződés teljesítéséhez szükséges, munkaügyi jogszabályokban meghatározott költségekre.

13. Az ajánlatkérő 2023. február 24. napján aránytalanul alacsony ár indokolására hívta fel a kérelmezőt. Az árindokolás kérés a következőket tartalmazta:

„Ajánlatkérő ezzel összhangban az indokolásban benyújtott bármely olyan számítást, levezetést, költségnemenkénti bontást elfogad, amiből maradéktalanul meg tud győződni az ajánlati árak megalapozottságáról, az ajánlat gazdasági ésszerűségéről. Annak érdekében, hogy Ajánlatkérő az ajánlati árak megalapozottságát megállapíthassa, kérjük, hogy indokolásukban részletesen térjenek ki az alábbiakra:

1) Az indokolásában mutassa be, hogy milyen arányban kalkulálta a közvetett és a közvetlen költségeket, valamint a nyereségét, tartalékot.

2) A közvetlen költségek esetén kérjük szíves tájékoztatását a szerződésteljesítéshez kapcsolható közvetett vállalati és egyéb költségek összegéről (pl. energiaköltség, gépbérlés, IT, üzemanyagköltség, eszközök, javítás-karbantartás, gép- és eszközamortizáció, központi költségek, biztosítás, adminisztrációügyvitel, központi irányítás, pénzügyi ráfordítások költségek, adók, szállítás, raktározás, szakmaspecifikus költségek stb.) Ajánlatkérő által felsorolt közvetett költségek példálózó jellegűek, csak azon közvetett költségek bemutatása szükséges, melyekkel Ajánlattevő az ajánlat elkészítésekor kalkulált. A közvetett költségek bemutatása esetében megfelelő részletezettségnek minősül, ha ajánlattevő bemutatja a teljes tervezett közvetett költséget, majd a közvetlen költségek bemutatására használt módszer szerint ismerteti a közvetett költségek teljesítésen belüli megoszlását.

3) A közvetlen költségek bemutatásában adja meg a szükséges ráfordításokat, ideértve a teljesítésben résztvevők számát, bruttó bérét, adókat, járulékait és pótlékait.

Kérjük, hogy árindokolásukban térjenek ki különösen az eseti feladatokat ellátó szakemberek tekintetében megajánlott ajánlati egységár-, továbbá a diszpécseri feladatokat ellátandó szakember esetében megajánlott ajánlati egységár kalkulációra is.

Az indokolásában olyan részletezettséggel és módon adja meg a teljesítésbe bevont résztvevők kapcsolatos bérköltségeket annak járulékaival együtt, hogy abból megállapítható legyen, hogy megfelel a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek.

Indokolásukban alvállalkozó(k) igénybevétele esetén térjenek ki továbbá az alvállalkozói foglalkoztatottakkal járó költségekre is.

Ennek keretében a munkaerőráfordítás költségeinek bemutatása mellett kérjük szíves nyilatkozatokat arról, hogy van-e érvényben Ajánlattevőnél Kollektív szerződés - ha van, tartalmaz-e béren felüli, munkavállalók számára kötelezően biztosítandó juttatásokat, mi ezek mértéke és összege.

A teljesítéshez szükséges munkaidő ráfordítás és annak költségei esetében Ajánlatkérő elfogadja akár az időtartam (pl: munkanap, naptári hónap, stb) vagy ráfordítás alapú

számítást, vagy bármely egyéb számítást, amiből megállapítható, hogy a kalkulált ajánlati ár egyértelműen megfelel a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek.

A munkaerőráfordítás költségeinek bemutatásakor szíveskedjenek figyelemmel lenni a Munka törvénykönyve 2012. évi I. tv. és a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 573/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet Kormányrendeletben foglaltakra.

4) A költségek bemutatása mellett a biztonságos teljesítéshez képzett tartalék és a kalkulált nyereség bemutatását is kérjük.”

14. A kérelmező 2023. február 28. napján megküldte árandokolását, amelyet teljes egészében üzleti titokká nyilvánított.

A jogorvoslati eljárás szempontjából releváns eseti megrendelések vonatkozásában akként nyilatkozott, hogy eseti foglalkoztatással látja el. Továbbá nyilatkozott, hogy azért nem kalkulált a béremelkedéssel és inflációval, mert a szerződéstervezet előre rögzítette, hogy 12 hónap után lehetőség van a vállalási díj emelésére.

15. Az ajánlatkérő 2023. március 2. napján megválaszolta a PROFIL-VÉD Kft. előzetes vitarendezési kérelmét. Válaszában rögzítette, hogy a kérelmező árandokolása további vizsgálatot, kiegészítő indokolást igényel, tekintettel arra, hogy egyértelmű és megalapozott döntés nem hozható az árandokolás elfogadhatóságával, vagy el nem fogadhatóságával kapcsolatban, ezért az ajánlatkérő kiegészítő indokolást fog kérni a kérelmezőtől a Kbt. 72. § (3) bekezdés alapján.

16. Az ajánlatkérő 2023. március 3. napján a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján kiegészítő indokoláskérést küldött a kérelmező részére, melynek a jelen jogorvoslati eljárás szempontjából releváns részei a következők voltak:

„8.) Eseti megrendelések: ajánlattevő e tekintetben nyilatkozik, hogy eseti foglalkoztatással kívánja megoldani és hogy ehhez megfelelő állománytartalékkal rendelkezik. Ajánlattevő ugyanakkor arra nem tért ki, hogy eseti foglalkoztatás alatt alkalmi munkavállalókat ért-e, kérjük, hogy nyilatkozzanak róla. A kiírás szerint évente átlagosan 500 óraszámban várhatók az eseti megrendelések. Az eseti foglalkoztatás szabályainak figyelembevételével kérjük, hogy nyilatkozzanak, hogy hány fővel tervezik a munka elvégzését. Eseti foglalkoztatás esetében ajánlattevő minimálbérrel, egyszerűsített foglalkoztatás közterhével és esetleges éjszakai pótlákkal számolt. Kérjük, hogy indokolásuk során térjenek arra is ki, hogy miért nem kellett műszakpótlékkal számolniuk. A műszaki leírásban foglaltak szerint az eseti munkavégzés terjedelme megegyezik a portaszolgálati alapeladatokkal.

9.) Ajánlattevő az árandokolásban arra hivatkozott, hogy azért nem kalkulált a béremelkedéssel és inflációval, mert a szerződéstervezet előre rögzítette, hogy 12 hónap után lehetőség van a vállalási díj emelésére.

Ajánlattevő által hivatkozott rendelkezés a szerződéstervezetben egy LEHETŐSÉG, nem kötelező ezt az Ajánlatkérőnek elfogadni. Mindkét fél egyező akarata szükséges hozzá. Tehát álláspontunk szerint ajánlattevő nem hivatkozhat ez alapján arra, hogy nem kellett kalkulálnia a béremeléssel, inflációval legalább minimálisan. Továbbá a fentiekben túl a közbeszerzési dokumentációban a következő előírásokat tettük az ajánlati ár képzésénél:

„Ajánlattevőknek tehát számolniuk kell az ajánlatuk megadásakor: - A teljesítésbe bevont szakemberek számára fizetendő aktuális minimálbérékkel vagy garantált bérminimummal és annak emelkedésével a szerződés teljesítésének ideje alatt; - Bérpótlékokkal, amennyiben az a jogszabályi előírások szerint kötelező (pl.: éjszakai pótlék, műszakpótlék, pihenőnap munkavégzés pótléka, munkaszüneti nap bérpótléka) - Távollét idejére járó díjazással (Pl.:

Szabadság, betegszabadság, betegállomány idejére) - Helyettesítés költségeivel - Munkáltatói járulékokkal (pl.: Szociális hozzájárulási adó, Szakképzési 4 hozzájárulás) - Szociális hozzájárulási adó kedvezménnyel (pl.: (FEOR-08) 9. főcsoportjába tartozó foglalkoztatása esetén, Munkapiacra lépő személy, Családok támogatásáról szóló törvény szerint legalább három gyermekre tekintettel, Közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. (3) bekezdésében felsorolt., Saját jogú öregségi nyugdíjasok foglalkoztatása után szocho, és szakképzési hozzájárulás 100% kedvezmény, Foglalkoztatás után járó egyéb támogatás) /opcionális/ - Költségtérítésekkel (pl.: jegy, vagy bérlet ára %, közösségi közlekedés %-os megtérítése) /opcionális/ - Rehabilitációs hozzájárulással - Inflációval - Szakmára jellemző költségekkel (pl.: Szakmai irányítás költsége, Anyagköltség, Higiéniai anyagok, Gép- és eszközamortizáció, Gép- és eszköz karbantartása, javítása) - Foglalkoztatáshoz kapcsolódó költségekkel - Központi költségekkel - Adókkal, járulékokkal (pl.: Iparüzési adó, Nyereségadó, Innovációs járulékok) - Nyereséggel - Támogatás(ok) /opcionális/ (csak érvényes szerződésekkel, arányosan figyelembe véve azok érvényességi idejét, a támogatás mértékét, a támogatott tételeket)”

A fentiekre tekintettel kérjük, hogy nyilatkozzanak arról, hogy ennek ellenére miért nem vették figyelembe az árképzéskor a béremelkedést, illetve inflációt.[...]

A kiegészítő indokolás megadása során kérjük, hogy az alábbiakat szíveskedjenek betartani: Amennyiben ajánlattevő a kiegészítő indokolása során az eredeti indokolásának tartalmától eltér, azt minden esetben indokolnia és részletesen alá kell tudnia támasztani.

Az árindokolásban foglalt adatok és tények (pl. az ajánlati ár egyes elemeinek számszerűsített értéke, a teljesítésbe bevonni kívánt alkalmazottak foglalkoztatási formái, munkabérük elemei, a teljesítéshez kapcsolódó egyéb költségek értéke) a kiegészítő indokolás megadása során nem módosíthatóak.

Amennyiben ajánlattevő kiegészítő tájékoztatásával módosítja az eredeti árindokolását, abban az esetben Ajánlatkérő érvénytelenre fogja nyilvánítani az ajánlattevő ajánlatát.

Továbbá amennyiben ajánlattevő nem ad elfogadható és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető objektív indokolást az érintett ajánlati elem megalapozottságára vonatkozóan, úgy Ajánlatkérő köteles az ajánlatot érvénytelennek nyilvánítani.”

17. 2023. március 6. napján a kérelmező benyújtotta kiegészítő árindokolását, amelyet teljes egészében üzleti titokká nyilvánított. A kiegészítő indokolásában rögzítette, hogy az eseti munkavégzés tekintetében nem lehet konkrétumokkal kalkulálni a műszakpótlék tekintetében, és valószínűség alapján bemutatott egy számítást. A 9. pontra vonatkozóan rögzítette, hogy bízik abban, hogy a szerződéstervezet III.1. pontjának 7. bekezdésében foglalt díjkorrekció megvalósul. Arra az esetre, ha az ajánlatkérő ettől elzárkózna, bemutatott egy számítást a béremelést és inflációt érintő költségek tekintetében.

18. Az ajánlatkérő 2023. március 8. napján visszalépett a bírálati szakaszba és módosította az összegezését. A módosított összegezésben nyertes ajánlattevőként a PROFIL-VÉD Kft.-t nevezte meg, a kérelmező ajánlatát érvénytelenre nyilvánította a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

Az érvénytelenség indokaként a kiegészítő indokoláskérés 8.) és 9.) pontban feltett kérdésekre adott ajánlattevői válasz vonatkozásában előadta, hogy:

„8.) ponttal összefüggésben: Ajánlattevő a kiegészítő indokolásában az eseti megrendelések esetén már számol műszakpótlékkal, amivel módosította az eredeti árindokolását, melyben kizárólag éjszakai pótlékkal számolt, műszakpótlékkal egyáltalán nem. Nem fogadható el ajánlattevő azon érvelése ennek kapcsán, hogy „amennyiben Ajánlatkérő megköveteli” akkor számolnak vele, hiszen a közbeszerzési dokumentumokban előre rögzítésre került az, hogy az

eseti munkavégzés terjedelme megegyezik a portaszolgálati alapfeladatokkal, továbbá a várható éves eseti megrendelések száma is (500 óra). Így nem fogadható el az a levezetés sem, hogy „amennyiben az eseti munkavégzés terjedelme valóban meg fog egyezni az alapfeladatokkal”, ugyanis ajánlattevőnek nincs módjában megkérdőjelezni a kiírás tartalmát az árképzése során, vagy amennyiben azzal kapcsolatosan kérdése merült fel, akkor azt kiegészítő tájékoztatás keretében lett volna szükséges tisztázni. Nem fogadható el az sem, hogy ajánlattevő az adott tevékenységre kalkulált eredmény módosításával tudott csak műszakpótlékkal számolni, azaz felülírta ezzel az eredeti indokolásában szereplő kalkulált összegeket. Nincs lehetőség arra sem, hogy ajánlattevő a kiegészítő indokolás során újragondolja az árképzésének alapjait. Erre vonatkozóan Ajánlatkérő külön fel is hívta az ajánlattevő figyelmét, azaz „Az árindokolásban foglalt adatok és tények (pl. az ajánlati ár egyes elemeinek számszerűsített értéke, a teljesítésbe bevonni kívánt alkalmazottak foglalkoztatási formái, munkabérük elemei, a teljesítéshez kapcsolódó egyéb költségek értéke) a kiegészítő indokolás megadása során nem módosíthatóak”. Megállapítható tehát, hogy ajánlattevő nem számolt műszakpótlékkal az eredeti áralkulációja során, azaz nem felelt meg a közbeszerzési dokumentáció előírásainak, valamint jogszabályi előírásoknak sem (Mt.).

9.) ponttal összefüggésben: Ajánlattevő érvelése nem fogadható el azzal kapcsolatosan, hogy a szerződés előre kötelező jelleggel rögzítette a bérváltozások/emelkedéseket, illetve inflációemelkedést. Ajánlatkérő a szerződésben kizárólag lehetőséget rögzített a szerződéses áremelésre, mely a felek közös megállapodásán kell alapuljon. Ezen túlmentően ajánlattevőnek az első 12 hónapos teljesítési határidőre is kellett volna béremelkedéssel, inflációval számolnia, hiszen annak teljesítése a következő évbe is átnyúlik. Ajánlatkérő továbbá a közbeszerzési dokumentációban egyértelműen rögzítette egységes elvárásként, hogy ajánlattevőknek az árajánlat során számolniuk kell a várható béremelkedéssel, inflációval.

Nem fogadható el objektív érvelésként az, hogy „Társaságunk bízunk abban, hogy a díjkorrekció megvalósulhat”, „varázsgömbbel nem rendelkezünk”. Nem fogadható el továbbá az a válasz sem, hogy „Amennyiben Ajánlatkérő mégis elzárkózik ettől, úgy ebben az esetben a következőkkel számolunk..”.

Az ajánlati ár megfelelő alátámasztásának már az ajánlattételkor rendelkezésre kell állnia, nem pedig az árindokolás, illetve kiegészítő indokolás alkalmával újragondolni és Ajánlatkérő részére 'A', 'B', akár 'C' opciót felvázolni, hogy a számára megfelelő, illetve elfogadható levezetést fogadja el. Ajánlattevő felelőssége minden levezetést, kalkulációt az Ajánlatkérő rendelkezésre bocsátania annak érdekében, hogy dönthessen az ajánlati ár megfelelőségéről, aránytalanul alacsony árról, ugyanakkor, ha több verziót is felvázol, azzal csak további ellentmondásosságba keveredik, illetve nem hozza az Ajánlatkérőt olyan helyzetbe, hogy megfelelő és megalapozott döntést hozhasson.

Amennyiben ajánlattevő nem ad elfogadható és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető objektív indokolást az érintett ajánlati elem megalapozottságára vonatkozóan, úgy Ajánlatkérő köteles az ajánlatot érvénytelennek nyilvánítani. Ajánlattevő a kiegészítő indokolásában már számolt béremelkedéssel, inflációval, amivel módosította az eredeti árindokolását. Ajánlattevő arról nyilatkozik továbbá, hogy díjemelkedést, inflációt a tartalékból és eredményből tudja biztosítani, mely szintén nem fogadható el, hiszen minden díjat, költséget ott kell szerepeltetni, ahol az ténylegesen megjelenik. Nincs lehetőség keresztfinanszírozásra.

Ajánlattevő a kiegészítő indokolása keretében módosította az árindokolásának koncepcióját, illetve annak objektivitását több ponton is, így kétségesé tette annak gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét.”

Az ajánlatkérő hivatkozott a Döntőbizottság D.179/19/2020. számú, D.321/16/2020. számú,

D.4/19/2019. és a D.7/10/2019. számú határozataira.

Rögzítette továbbá, hogy „Az egymásnak ellentmondó, összhangban nem lévő indokolások nem támasztják alá az ajánlati ár megalapozottságát. Az indokolás meg nem felelősége nem pusztán azt jelenti, hogy az adatok számszaki levezetése alapján az állapítható meg, hogy a megajánlott ár aránytalanul alacsony, hanem egyéb aspektusból – jelen esetben az adatok módosítása, változtatása és egyéb számszaki eltérések miatt – nem megfelelő az ajánlattevő indokolása. Ilyen eset, ha az ajánlattevő az árindokolások során az abban foglalt adatokat módosítja, az egyes költségelemeket átírja, újabb elemekkel bővíti. Amennyiben csupán magyarázza, kiegészíti a már megadott árindokolást, az önmagában nem vezet az ajánlat érvénytelenségének megállapításához, viszont egyes költségtételek mértékének, valamint az összköltséghez és az ajánlati árhoz viszonyított arányának módosítása nem tekinthető objektív alapú indokolásnak.

Az indokolás akkor megfelelő, ha abból az ajánlatkérő meg tudja állapítani a részletezett költségelemek alapján, hogy az ajánlati ár tartalmaz valamennyi jogszabályban és egyéb módon vállalt olyan kötelezettséget, amelynek figyelembevételével a kérelmező az ajánlati ára kialakításakor kalkulált. Az indokolásból ki kell tűnnie, hogy az egyes költségelemeket terhelő, kötelezően figyelembe veendő kiadásokat az ajánlattevő belekalkulálta az ajánlati árába.

A fentiekre tekintettel ajánlattevő ajánlata érvénytelen a Kbt. 72. § (3) bek.-ben foglaltak alapján, mivel az indokolás és kiegészítő indokolás keretében a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

Érvénytelen továbbá az ajánlat a Kbt. 73. § (1) bek. e) pontja alapján, tekintettel arra, hogy egyéb módon nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.”

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevétele

19. A kérelmező 2023. március 20. napján jogorvoslati kérelmet nyújtott be a Döntőbizottsághoz, melyben az ajánlata érvénytelenítésének jogszerűségét vitatta.

20. Az ajánlata első érvénytelenségi oka (műszakpótlék) körében előadta, hogy a 2023.március 6. napján benyújtott kiegészítő árindokolásában foglalt indokolásával nem sértette meg az ajánlati kötöttségét, az árindokolás és a kiegészítő árindokolás során az ajánlati ára (Éves díj összesen (nettó Ft)) összegén nem változtatott, ezen az áron a szerződést képes teljesíteni, így az ajánlatát az ajánlatkérő jogszerűtlen módon nyilvánította érvénytelenné.

21. Álláspontja alapján az ajánlatkérő azzal, hogy az eseti megrendelések kapcsán csak annyi információt közölt „hogy az eseti munkavégzés terjedelme megegyezik a portaszolgálati alapfeladatokkal, továbbá a várható éves eseti megrendelések száma is (500 óra)” nem tett olyan egyértelműen meghatározható tartalmat, mely tartalomra a kérelmező által benyújtott árindokolásban és kiegészítő árindokolásban foglaltakhoz képest pontosabb árképzés állapítható meg. Előadta, hogy 2018. évtől lát el portaszolgálati feladatokat különböző objektumokban és 2022. szeptember 1. napjától az ajánlatkérő 4 épületében is, mely időtartam alatt sosem volt még arra példa, hogy ünnepponon kellett volna eseti szolgáltatást biztosítani. A kérelmező életszerűtlennek tartja, hogy ünnepekkor, azaz munkaszüneti napokon szinte üres épületekben plusz portaszolgálati feladatot kellene ellátni eseti megrendelés alapján. Portaszolgálati feladat ellátásához kapcsolódó eseti megrendelések jellemzően rendezvények, elhúzódo munkanapok vagy karbantartási munkálatok alatti felügyelet miatt fordul elő. Az

ajánlatkérő esetében is így volt a fenti 4 épület kapcsán, ahol adott esetben 1-1 alkalom eseti megrendelés vált szükségessé az elmúlt hónapokban.

22. A tárgyi eljárásban a közbeszerzés mennyisége a biztosan ellátandó feladatok tekintetében 80.160 óra/év, a várható eseti óraszám pedig 500 óra/év.

A kérelmező kiegészítő árandokolásában csak azt kívánta szemléltetni, hogy ha különleges esetben mégis szükséges műszakpótlékkal számolni (mert ünnepnapra kér az ajánlatkérő eseti munkavégzés keretében portaszolgálati feladatokat), úgy még ezen műszakpótlékkal számolva sem lesz veszteséges a feladat ellátása a kérelmező számára.

A kérelmező álláspontja alapján az, hogy kiegészítő árandokolásában – egy egyébként a Közbeszerzési Dokumentumokban csak a fentiek szerint körülírt eseti munkavégzés kapcsán – azzal az előre nem látható körülménnyel is számol, hogy az eseti munkavégzés ünnepnapra esik és így műszakpótlékkal is számolnia kell nem minősül az ajánlati kötöttsége megsértésének.

Álláspontja szerint a megajánlott ajánlati árát sem az árandokolásában, sem a kiegészítő árandokolásában nem változtatta meg, az a tény, hogy a saját eredménye terhére mit számol el, az nem érinti az ajánlata érvényességét.

23. A kérelmező az ajánlata érvénytelenségének a béremelkedésre, inflációra vonatkozó része vonatkozásában előadta, hogy álláspontja alapján az általa 2023. március 6. napján benyújtott kiegészítő árandokolásában foglalt indokolásával nem sértette meg az ajánlati kötöttségét, az árandokolás és a kiegészítő árandokolás során az ajánlati ára (Éves díj összesen (nettó Ft)) összegén nem változtatott, ezen áron a szerződést képes teljesíteni, így ajánlatát az ajánlatkérő jogszerűtlen módon nyilvánította érvénytelenné.

24. Előadta, hogy a Közbeszerzési Hatóság 2022. szeptember 29-én közzétett „A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről” útmutatására hagyatkozott, amelynek II.2.1.1. pontja kifejti, hogy az árak változását az indexálás rögzítésével, illetve az erre vonatkozó szabályok, módszerek előre meghatározásával lehet a szerződésekbe beépíteni, lehetővé téve azt, hogy a későbbi áremelkedéseket a szerződéses árak automatikusan kövessék, és ne kelljen a szerződést emiatt több alkalommal is módosítani.

Árandokolásában csupán bemutatta, hogy ha és amennyiben az ajánlatkérő a Közbeszerzési Dokumentumok részeként kiadott szerződéstervezet III.1.7. bekezdése szerinti díjemeléssel lehetőségével az útmutató ellenére sem él, úgy még ezen esettel számolva sem lesz veszteséges a feladat ellátása a kérelmező számára, mivel kalkulációjában látható, hogy bőven elegendő tartalékkal és eredménnyel számolt.

25. A kérelmező álláspontja alapján a megajánlott ajánlati árát sem az árandokolásában, sem a kiegészítő árandokolásában nem változtatta meg, az a tény, hogy a saját eredménye terhére mit számol el, az nem érinti az ajánlata érvényességét.

Előadta, hogy a szerződéstervezet III.1. pontjának 7 bekezdése egyértelműen rendelkezik arról, hogy az ott foglalt feltételek fennállása esetén van lehetőség a díj növekedésére. Nem az a lehetőség, hogy egyáltalán felmerül-e a díj felemelésének lehetősége, hanem arra van lehetőség, hogy a szerződésben előre meghatározott feltételek mentén lehessen a díjat megemlíteni, mely feltétel: ha minimálbér növekedése meghaladja a 10%-ot, akkor a vállalkozói díj a 10%- fölötti rész 70%-val emelhető. Az ajánlatkérő tévesen értelmezi az általa kiadott szerződéstervezet hivatkozott pontját, mert nyelvtani értelmezés alapján csak a fenti értelmezési lehetőség fogadható el.

26. A fentiek alapján kérte a Döntőbizottságot, hogy állapítsa meg, hogy az ajánlatkérő jogséértően nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát, illetve, hogy kötelezze az ajánlatkérőt arra, hogy ismételten értékelje az érvényes ajánlatokat és nyilvánítsa érvényessé és egyben nyertes ajánlattá az értékelési szempontok alapján az ajánlatát, továbbá az eljárás eredményéről szóló összegezt a Kbt. 79. § (4) bekezdés szerint módosítsa a fentieknek megfelelően.

27. A kérelmező 2023. április 11. napján érkezett észrevételében előadta, hogy az ajánlatkérő először nyertes ajánlattevőként hirdette ki a kérelmezőt, anélkül, hogy a Kbt. 72. § alapján bármilyen kiegészítő árandokolást látott volna szükségesnek. Tehát az ajánlatkérő aggálytalanul fogadta el a kérelmező által benyújtott ajánlatot és így a kérelmező által megajánlott Éves díj összesen (nettó Ft): 159.319.920.-Ft-os megajánlást és az Eseti helyszíni rendezvények felügyeletére vonatkozó feladatok ellátására vonatkozó (nettó Ft/óra): 1.800.-Ft díjat. A tényállás szempontjából érdekesnek találta, hogy a PROFIL-VÉD Kft. ajánlattevő a kérelmező ajánlatánál alacsonyabb árat határozott meg, és így vitatta a kérelmező által adott – álláspontja szerint – aránytalanul alacsony árat.

Az újabb és újabb kiegészítő árandokolások során az ajánlatkérő a lehető legrövidebb határidőket biztosította a részére, végül az állítólagos ellentmondások és eltérő indokolásokra hivatkozással nyilvánította ajánlatát érvénytelenné és hirdette ki nyertes ajánlattevőként a kérelmezőnél alacsonyabb árat adó PROFIL-VÉD Kft. ajánlattevőt.

28. Észrevételében rögzítette, hogy a kiegészítő árandokolásában kizárólag azt kívánta bizonyítani, hogy minden aspektusból nézve megállapítható, hogy az ár, amelyet megajánlott, biztosítja az ajánlati felhívásban foglalt feladatok biztonságos, gazdaságos elvégzését.

29. Megjegyezte továbbá, hogy az újabb és újabb kiegészítő árandokolások – hivatkozva a jóhiszemű joggyakorlás elvére – nem szolgálhatják azt a célt, hogy végül az állítólagos ellentmondásokra tekintettel, az ajánlattevő kizárásra kerüljön, azaz ajánlatának érvénytelenségét állapítsa meg az ajánlatkérő. Különösen úgy, hogy az ajánlatkérő indokoláskérése sem teljesen egyértelmű több ponton sem (pl. bérpótlékok).

30. Az eseti megrendelések tekintetében előadta, hogy az ajánlatkérő tévesen értelmezi az eseti megrendelések jogi megítélését. A szerződés egyrészről egy egyedi szerződésként értelmezhető annak tekintetében, hogy a kérelmező köteles az ajánlatkérő részére a Vállalkozási Szerződés Tervezet II. pontjában meghatározott feladatokat a meghatározott időtartamban ellátni. Másrészről pedig keretszerződésként értelmezhető az eseti megrendelések (várhatóan 500 óra) vonatkozásában. Az eseti megrendelések vonatkozásában a szerződés csak a megrendelés leadásának, visszaigazolásának és a díjszabásnak a kereteit határozza meg, az alapján az ajánlatkérőnek még nincs kötelezettséges a munka megrendelésére. Az eseti megrendelések vonatkozásában a felek között kizárólag abban az esetben jön létre jogviszony, amennyiben az ajánlatkérő a megrendelését a szerződés III.1. pontjának megfelelően elküldi, a kérelmező pedig visszaigazolja. A felek között tehát csak az ajánlatkérő tényleges megrendelése és a kérelmező elfogadása alapján jön létre egyedi szerződés.

31. Tekintettel arra, hogy az eseti megrendelések alapján ellátandó feladatok még egyáltalán nem biztos, hogy valóban megrendelésre kerülnek, továbbá amennyiben még megrendelésre is kerülnek, valójában milyen mennyiségben, így nem felróható azon körülmény a kérelmezőnek, hogy az indokolásokban csak „esetleges megrendelések”-ként vagy

„amennyiben megrendelésre kerül” felütelékekkel, feltételes módban hivatkozik ezen feladatokra.

32. A műszakpótlék kérdésében rögzítette, hogy az ajánlatkérő beadványa téves megállapítást tartalmaz. Az ajánlatkérő állítása szerint a kérelmező az eredeti árándokolásban a portaszolgálati alapfeladatoknál mind éjszakai mind műszakpótlékkal számol, azonban ez a megállapítás téves. A kérelmező árándokolásában részletesen kimunkált táblázatban műszakpótléokra vonatkozó számítás nem lelhető fel. Az ajánlatkérő feltehetőleg arra alapozza téves állítását, hogy a műszakpótlék fogalmát tévesen értelmezi és felcseréli az egyéb bérpótlékokra vonatkozó fogalmakkal.

33. Álláspontja szerint az ajánlatkérő tévesen értelmezi a Munka Törvénykönyvében (a továbbiakban: Mt.) foglalt különböző pótlékokra vonatkozó fogalmakat. A műszakpótlékot és a többi bérpótlékot ugyanis el kell választani egymástól. Az Mt. 139 – 145. § határozza meg a bérpótlékokat, amelyeknek egy speciális fajtája az ún. műszakpótlék (Mt. 141. § (1) bekezdés). Az Mt. 141. § (1) bekezdése alapján a munkavállalónak, ha a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja rendszeresen változik, a tizennyolc és hat óra közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén harminc százalék bérpótlék (műszakpótlék) jár. A műszakpótlék tehát csak abban az esetben jár, ha a napi munkaidő kezdetének időpontja rendszeresen változik és 18.00 és 06.00 között is történik munkavégzés. Az Mt. 141. § (2) bekezdése szerint a változást csak akkor kell rendszeresnek tekinteni, ha havonta a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja a munkanapok legalább egyharmada esetében eltér, valamint a legkorábbi és a legkésőbbi kezdési időpont között legalább négy óra eltérés van. Tekintettel arra, hogy az eseti megrendelések esetén az egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazott munkavállalók csupán 1-1 alkalommal végeznek munkát (és nem rendszeresen), ezért a rendszeresen változó munkavégzés adott esetben szóba sem jöhet, így műszakpótlékkal számolni ilyen esetben az Mt. alapján nem kell.

Megjegyezte továbbá azt is, hogy amennyiben abból indul ki, hogy az eseti megrendelések alapján feladatok egybevágnak az szerződés alapján ellátandó egyéb feladatokkal az árazatlan költségvetésben megjelölt munkakezdési időpontok megegyeznek egymással, így a műszakpótlék ilyen szempontból is értelmezhetetlen.

34. Álláspontja szerint a portaszolgálati feladatok és az eseti megrendelések körében ellátandó feladatok esetén is különböző beosztás és munkaviszonyban kerülnek foglalkoztatásra az alkalmazottak, amely esetben más és más pótlékok alkalmazandók. Az eseti megrendelések esetén egyszerűsített foglalkoztatás keretében kerülnek foglalkoztatásra a munkavállalók, míg a kérelmező más munkavállalókat munkaidőkeretben foglalkoztat, azzal, hogy a kérelmező rendeltetésének fogva vasárnap is működő munkáltató

Az Mt. 201 – 203. §-ai szabályozzák az egyszerűsített foglalkoztatásra vagy alkalmi munkára irányuló munkaviszonyra vonatkozó szabályokat. Az Mt. 203. § (1) bekezdése kimondja, hogy az Mt. szabályai közül, mely rendelkezések nem alkalmazhatóak az egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló munkaviszonyra. Az Mt. 203. § (1) bekezdés j) pontja alapján ezen szabályok közé tartozik az Mt. 101. §-a. Az Mt. 101. § arról rendelkezik, hogy milyen esetekben osztható be vasárnapra rendes munkaidő. Tekintettel arra, hogy ezen szabályok nem alkalmazandók az egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló munkaviszonyra, ezért ilyen jogviszony keretében vasárnapra beosztható a rendes munkaidő. Az Mt. 139. § (1) bekezdése alapján bérpótlék csak a rendes munkaidőre járó munkabéren felül illeti meg a munkavállalót. Az Mt. 140. § (1) bekezdése alapján a vasárnapi bérpótlék csak abban az esetre jár, ha a munkavállaló rendkívüli munkaidőben, vagy ha rendes munkaidőben az Mt. 101. § (1) bekezdés d), e) vagy i) pontja alapján kötelezhető vasárnapi munkavégzésre. A munkavállaló

adott esetben rendes munkaidőben végez munkát, és ezen munkavégzés nem az Mt. 101. § d), e), i) pontjai alapján történik, így vasárnapi bérpótlék nem illeti meg. Az Mt. 142. § alapján a munkavállalónak – a műszakpótlékre jogosult munkavállalót kivéve – éjszakai munkavégzés esetén, ha ennek tartama az egy órát meghaladja, tizenöt százalék bérpótlék jár. Erre tekintettel tehát amennyiben, műszakpótlékot lenne köteles fizetni az ajánlatkérő abban az esetben az éjszakai bérpótlékkal nem is kellene számolni.

35. Összefoglalva tehát a különböző beosztás szerint foglalkoztatott munkavállalókat különböző szabályok szerint illetik meg a pótlékok, így téves az ajánlatkérő arra vonatkozó hivatkozása, hogy minden munkavállaló és minden feladat esetében ugyanazon elszámolást kellene alkalmazni. Adott esetben, ha néha-néha egy-egy napon kerülnek foglalkoztatásra a munkavállalók, akkor a műszakpótlék nem alkalmazandó.

36. Előadta, hogy az ajánlati felhívásban nem szerepelt arra utaló információ, hogy a munkaszüneti napokra vonatkozóan is munkavégzést igényelne az ajánlatkérő. A kérelmező ugyanakkor azt kívánta bizonyítani a kiegészítő indokolásokban, hogy az eddig ajánlatkérővel közös munka és az ünnepnapok számát tekintve még abban a valószínűtlen esetben is, ha ünnepnapon kellene munkát végezni az ajánlati ár mellett gazdaságosan is biztonságosan kivitelezhető lenne. A kérelmező az indoklását nem módosította, kizárólag kiegészítette annak vonatkozásában, hogy amennyiben esetlegesen bármilyen egyéb pótlékkal számolnia kellene abban az esetben is biztosítható, hogy az vállalt díjazás mellett a feladatokat gazdaságosan el tudja látni.

37. Az ajánlatkérő hivatkozik arra, hogy a levezetés nem volt elég részletes már az árendokolásban sem, ennek azonban ellentmond, hogy az ajánlatkérő mégis nyertes ajánlattevőként hirdette ki a kérelmezőt, további indoklás mellőzésével. Az ajánlatkérő arra vonatkozó kijelentése, hogy számára úgy tűnik mintha kérelmező csak feltételezések alapján adta volna az ajánlatát, értelmezhetetlen, tekintettel arra, hogy részletes számszaki levezetéseket tartalmazó iratokat csatolt, amelyekben százalékosan is jelölte, hogy milyen adatokkal számolt.

A vállalkozási szerződés tervezet III.1. pontja rögzíti, hogy a konkrét feladatokat az eseti megrendelés fogja meghatározni. Ennek okán véleménye szerint nem felróható a kérelmező számára a feltételes megfogalmazás, valamint nem vonható le az a következtetés, hogy a kérelmező nem vette figyelembe az ajánlati kiírásban meghatározottakat.

38. Az inflációval és az esetleges kötelező béremelkedéssel kapcsolatban előadta, hogy a szerződés III.1. pontja alapján a szerződés biztosítja a díjemelés lehetőségét. Az ajánlatkérő ehhez képest adta elő azon álláspontját, hogy ő a szerződés ezen rendelkezését máshogyan értelmezné és álláspontja szerint a díjemelés kizárólag egy lehetőség, ami csak az ajánlatkérő hozzájárulásával valósulhat meg. A kérelmező ezzel kapcsolatos álláspontját már a kiegészítő árendokolásában is részletesen kifejtette hivatkozva a Közbeszerzési Hatóság útmutatójára.

A közbeszerzési dokumentumok részét képező vállalkozási szerződés tervezet III.1. pontjának 7. bekezdésének szövege – értelmezése szerint – magában foglalta az emelés lehetőségét, tekintettel arra, hogy a szerződés szövege magában foglalja a felek megállapodását az emelésre vonatkozóan, valamint az emelés mértékét és egyértelműen meghatározza. Álláspontja szerint tehát a szerződés biztosítja az áremelést.

39. Előadta, hogy amennyiben valónak is fogadná el azt az álláspontot, hogy a díjemelés kizárólag egy lehetőség, abban az esetben is felvetődik a kérdés, hogy amennyiben az ajánlatkérő nem kívánja megvalósítani a díjemelést, akkor milyen okból kerül annak

lehetősége feltüntetésre a szerződésben. A szerződést a felek – figyelemmel a Kbt.-ban foglaltakra – közös megegyezéssel bármikor módosíthatják függetlenül attól, hogy ez a szerződésben rögzítésre került-e vagy sem. Álláspontja szerint így ennek rögzítése egyértelműen arra utal, hogy az ajánlatkérő szándéka is egyértelműen az, hogy a díjkorrekció megvalósuljon. A Ptk. 6:86. § alapján az egyes szerződési feltételeket és nyilatkozatokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni. A kérelmező által többször hivatkozott szakasza a szerződésnek, miszerint az első 12 hónapban a díjemelésre nincs lehetőség éppen azon értelmezését erősíti meg a szerződésnek, hogy a díjemelés automatikus arra kizárólag az első 12 hónapban nincs lehetőség.

40. A kérelmező és az ajánlatkérő álláspontja tehát némiképp eltérő a szerződés ezen pontjának értelmezését illetően, ugyanakkor ez nem jelenti egyértelműen azt, hogy bizonyosan az ajánlatkérő értelmezése lenne a helyes. Amennyiben a felek között vita van a szerződés értelmezését illetően, úgy a jogvita eldöntésére a bíróság lenne jogosult, ami úgyszintén az eset összes körülményének mérlegelését követően hozza meg a döntést. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő annak ismeretében kérte a kiegészítő árendokolást, hogy a kérelmező már előadta a szerződés értelmezésével kapcsolatban álláspontját, ennek okán vezette le azt a kérelmező, hogy amennyiben még inflációval számolnia is kellene abban az esetben is gazdaságosan kalkulálható az ár. Mindez álláspontja szerint nem módosítja az eredeti ajánlatot, kizárólag arra világít rá, hogy a kérelmező által meghatározott ajánlati ár mellett a feladatok elláthatók.

41. Előadta az infláció tekintetében, hogy a jelenlegi bizonytalan környezetben – amelyben az infláció az elmúlt két évben minden előzetes kalkulációt felülmúlt – minden becslés csak feltételezéseken alapulhat, hiszen az ajánlatkérő sem tudhatja, hogy milyen összegű inflációval lehet számolni. Előadta továbbá, hogy meglehetősen kifacsart értelmezésnek látja az ajánlatkérő azon hivatkozását miszerint a szerződésmódosítással összefüggésben a Kbt. 141. § (4) bekezdésére hivatkozik, nem pedig a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjára. A Kbt. 141. § (4) bekezdésére történő hivatkozás kétséget kizáróan magában foglalja a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontját is. Amennyiben az ajánlatkérő a 141. § (4) bekezdés a) pontjára nem kívánt volna hivatkozni, abban az esetben ennek kizárásával kellett volna megjelölnie a Kbt. adott szakaszára történő hivatkozás. Mindazonáltal amennyiben a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) és c) pontjára történő hivatkozás adott esetben nem is állná meg helyét, hiszen a b) pontra alapozható szerződés módosítás arra az esetre szól, ha az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben (ez adott esetben nyilvánvalóan nem alkalmazható), a c) pontra alapozható szerződésmódosítás konjunktív feltétele pedig, hogy a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre (infláció, béremelésre hivatkozik a szerződés, így ez előrelátható az ajánlatkérő által). Álláspontja szerint így kizárólag a Kbt. 141. § (4) a) bekezdés mint módosítás hivatkozása alapján értelmezhető adott esetben, különösen, hogy az ajánlatkérő azt már nem fejti ki, hogy az általa rendelkezésre bocsátott szerződéstervezetben a Kbt. 141. § (4) bekezdésének mely konkrét szakaszát nevezi meg a szerződésmódosítás alapjául.

Az ajánlatkérő észrevétele

42. Az ajánlatkérő 2023. április 4. napján érkezett észrevételében kérte az alaptalan kérelem elutasítását, illetve a kérte, hogy a Döntőbizottság kötelezze a kérelmezőt a felmerült költségei viselésére.

43. Előadta, hogy a kiírásában rögzítette, hogy az eseti megrendelések évente átlagosan 500 óraszámban várhatók, ez egy előre kalkulálható óraszám, álláspontja szerint erre tekintettel részletes árkalkulációt tudnak az ajánlattevők megadni. A kérelmező az árindokolásában megjelölte, hogy eseti foglalkoztatással tudja teljesíteni az eseti megrendeléseket és levezette, hogy az általa megjelölt 1.800.-Ft/fő/óra díja milyen költségelemekből tevődik össze. Ebben a levezetésben a kérelmező kizárólag éjszakai pótlékkal kalkulált, műszakpótlékkal nem.

44. Az ajánlatkérő kiírása egyértelműen rögzítette, hogy az eseti munkavégzés terjedelme megegyezik a portaszolgálati alapfeladatokkal, vagyis a kérelmezőnek azonos kalkulációt kellett volna alkalmaznia a pótlékok tekintetében a portaszolgálati alapfeladatokhoz hasonlóan. A kérelmező az eredeti árindokolásában a portaszolgálati alapfeladatoknál mind éjszakai, mind műszakpótlékkal számolt. Az ajánlatkérő a kiegészítő árindokolás kérésében külön felhívta a kérelmező figyelmét, hogy „az árindokolásban foglalt adatok és tények (pl. az ajánlati ár egyes elemeinek számszerűsített értéke, a teljesítésbe bevonni kívánt alkalmazottak foglalkoztatási formái, munkabérük elemei, a teljesítéshez kapcsolódó egyéb költségek értéke) a kiegészítő indokolás megadása során nem módosíthatóak”.

45. A kérelmező a kiegészítő árindokolásában arra hivatkozott, hogy amennyiben az ajánlatkérő megköveteli az eseti megrendelést munkaszüneti napokon, ebben az esetben valószínűség alapján ki tudja kalkulálni, hogy mennyi műszakpótlékot fizet. A kérelmezőnek a közbeszerzési dokumentumokból kiindulva valamennyi adatot figyelembe véve (így eseti megrendeléseknél az 500 óra és a portaszolgálati alapfeladatok kalkulálásával) kellett úgy megadnia az árkalkulációját, hogy az ajánlatkérő kétséget kizáróan meg tudja állapítani, hogy a megajánlott áron a vállalt feladat teljesíthető-e. A kérelmező levezetése az eseti megrendelések kapcsán már az árindokolásában sem volt elég részletes ahhoz, hogy az ajánlatkérő kétséget kizáróan meg tudja állapítani, hogy a megajánlott ár megfelelő, nem aránytalanul alacsony. Emiatt is volt szüksége kiegészítő árindokolás kérésre, amelyet az ajánlatkérő nem fogadhatott el, hiszen a kérelmező az első árindokolásában alkalmazott költségvetést módosította azzal, hogy a kiegészítő árindokolásában már kalkulált műszakpótlékkal.

46. Az ajánlatkérő hivatkozott a Döntőbizottság D.321/16/2020. sz. határozatára és előadta, hogy az ajánlattevő felelősége, hogy úgy mutassa be az ajánlati árának költségelemeit, olyan részletességgel, hogy az megalapozottan alátámassza a vállalását, bemutassa, hogy konkrétan milyen költségekkel számolt ajánlati ára kalkulálásakor és ezzel meggyőzze az ajánlatkérőt is, hogy a vállalása teljes biztonsággal megalapozott, alátámasztott. Ezt kell ismertetnie az ajánlattevőnek árindokolás benyújtás során. Az ajánlatkérő pedig a jogszabályi rendelkezések és a kialakult joggyakorlat értelmében kizárólag abban az esetben fogadhatja el az ajánlattevő árindokolását, indoklásait és annak alapján az ajánlatban megadott vállalást, amennyiben az kétséget kizáróan, számszerű adatokkal alátámasztott, objektív módon ismertetett vállalást tartalmaz. Az ajánlatkérőnek a döntése meghozatalakor rendelkezésére álló dokumentumok alapján kell kétséget kizáróan meggyőződni a vizsgált ajánlati elem megalapozottságáról, objektív teljesíthetőségéről.

47. A kérelmező árindokolását és kiegészítő árindokolását követően az ajánlatkérő azt tudta megállapítani, hogy a kérelmező egymással ellentétes levezetéseket tett. További kiegészítő indokolás kérés kiküldése pedig nem volt indokolt, mivel az elfogadhatóság nem volt kétséges. A kérelmező a kiegészítő árindokolásával módosította az eredeti árindokolását a műszakpótlék tekintetében, tehát eredetileg nem számolt vele, így az eredeti ára is megkérdőjelezhető. A kérelmezőnek mind a kiegészítő árindokolásából, mind a jogorvoslati

kérelméből az tűnik ki, mintha csupán feltételezések alapján adta volna meg az eseti megrendelések díját, hiszen elsősorban azzal számolt, hogy az ajánlatkérő részéről egyáltalán nem fordulhat elő eseti megrendelés munkaszüneti napokon is, továbbá azok nem a portaszolgálati alapfeladatokkal fognak megegyezni.

48. A kérelmező a kiegészítő árandokolásában úgy fogalmaz a műszakpótlék kapcsán, hogy „amennyiben Ajánlatkérő megköveteli” akkor számolnak vele, viszont a közbeszerzési dokumentumokban előre rögzítésre került az, hogy az eseti munkavégzés terjedelme megegyezik a portaszolgálati alapfeladatokkal, továbbá a várható éves eseti megrendelések száma is (500 óra) megadásra került. Az ajánlatkérő emiatt nem tudta elfogadni azt az érvelést sem, hogy „amennyiben az eseti munkavégzés terjedelme valóban meg fog egyezni az alapfeladatokkal”, akkor meg tudja jelölni, hogy a műszakpótlékkal, hogyan fog számolni.

49. Amennyiben a kérelmezőnek nem volt egyértelmű a közbeszerzési kiírás tartalma, úgy azt kiegészítő tájékoztatókérdés formájában kellett volna jeleznie, de az árandokolás során nincs módja megkérdőjelezni a kiírás tartalmát és ez alapján feltételezésekbe bocsátkozva megállapítania az ajánlati árát. Az előbbieket támasztja alá a kérelmező jogorvoslati kérelmében az első érvénytelenségi okának vitatása is. Egyrészt az ajánlatkérő tárgyi épületében nem látott el portaszolgálati feladatokat a kérelmező, így kijelenthető, hogy ezen épületet nem ismeri, vagyis más épületek portaszolgálati feladataiból kiindulva nem vonhat le a tárgyi épületre vonatkozóan közbeszerzési dokumentumokkal ellentétes következtetést, hogy mikor, milyen jellegű feladatokat kell majd ellátnia. Másrészt nem kalkulálhatja az ajánlati árát saját feltételezéseire, valamint arra, hogy nem tartja valószínűnek, hogy munkaszüneti napokon, ünnepnapokon is kell portaszolgálati alapfeladatot ellátnia. Ünnepnap és munkaszüneti napi rendezvények előfordulnak, ezek várhatók jelen szerződés teljesítése során is. Amennyiben ilyen feltételezéseken alapuló, nem objektív jellegű és az ajánlatkérő kiírását megkérdőjelező indokolást az ajánlatkérő elfogadna az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára, úgy nem csak a Kbt. 72. §-ban szabályozott aránytalanul alacsony ár szabályait sértené meg, hanem a Kbt. 2. § (2) bekezdésében rögzített esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvét is, hiszen a közbeszerzési dokumentumok előírásainak megfelelően, objektív számításokkal alátámasztott, de magasabb ajánlati árát megadó többi ajánlattevőt helyezné az ajánlatkérő hátrányos helyzetbe.

50. A már korábban hivatkozott D.321/16/2020. sz. határozat is egyértelműen rögzíti, hogy az Ajánlatkérőnek az indokolásokban foglalt adatokból kiindulva kell elsődlegesen ellenőriznie az ajánlati ár és az arra vonatkozó indokolásoknak a megalapozottságát, az indokolásban foglaltaknak kell alátámasztania az ajánlati árát.

A Közbeszerzési Döntőbizottság azt is hangsúlyozta, hogy a kiegészítő indokolás arra szolgál, hogy a már benyújtott indokolásban szereplő adatokat az ajánlattevő még alaposabban kifejtsse, alábontsa a költségeit, további adatokkal, magyarázatokkal kiegészítse azt, az egymásnak ellentmondó indokok, adatok tisztázására nem szolgál a kiegészítő indokolás. Amennyiben az indokolásban eltérő, ellentmondásos tények, adatok szerepelnek, úgy azok tisztázására nincs lehetőség és ez esetben az ajánlati ár érvénytelen.

51. Az ajánlatkérő álláspontja szerint azzal, hogy a kérelmező a kiegészítő árandokolásában megjelölte a műszakpótléket, amellyel az eredeti árandokolásában nem kalkulált, megváltoztatta az eredeti indokolásának koncepcióját. A kérelmező csak a kiegészítő árandokolásban kalkulált eredmény módosításával tudott műszakpótlékkal számolni, és ezzel felülírta az eredeti indokolásában szereplő kalkulált összegeket kiemelve, hogy a

műszakpótlékot kizárólag az ajánlatkérő felhívását követően jelölte meg, eredetileg nem számolt vele.

52. A béremelkedés, infláció tekintetében hivatkozott a szerződéstervezet III.1. pontjában foglaltakra és előadta, hogy a szerződéstervezetben nem a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjára hivatkozott. A kérelmező álláspontja szerint a szerződéstervezet III.1. pontjának 7. bekezdése egyértelműen rendelkezik arról, hogy az ott foglalt feltételek fennállása esetén a díj automatikusan növekszik. Az ajánlatkérő azt rögzítette a szerződéstervezetben, hogy a 13. hónaptól, majd minden 12. hónap lejártát követően a vállalkozói díjak az előző évre megadott szolgáltatói árindexnek megfelelő mértékben növekedhetnek. Tehát ezen megfogalmazás is arra utal, hogy a növekedés nem automatikus, az a felek egyezsége alapján állhat elő. A szerződésmódosításra a szerződéstervezet és a Kbt. rendelkezésein túl a Ptk. rendelkezései is irányadók. A Ptk. 6:191. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „a felek közös megegyezéssel módosíthatják a szerződés tartalmát vagy megváltoztathatják kötelezettségvállalásuk jogcímét”. A Ptk. 6:191. § (4) bekezdés szerint „a szerződés tartalmát valamelyik fél egyoldalúan akkor módosíthatja, ha ezt a szerződésben kikötötték, vagy ha a felet erre jogszabály feljogosítja”.

A kérelmező által észrevételezett lehetőség kérdése egyértelműen a szerződés módosítása körében valósulhat meg, hiszen arra csak a felek közös megegyezése esetén van lehetőség.

Ezt támasztja alá az is, hogy a szerződéstervezet szerint az első 12 hónapban a díjazás és az egységárak az első 12 hónapban semmilyen jogcímen nem emelhetők, így a kérelmezőnek az első 12 hónapra is kellett volna béremelkedéssel, inflációval számolnia, hiszen annak teljesítése a következő évbe is átnyúlik.

53. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban egyértelműen rögzítette egységes elvárásként, hogy ajánlattevőknek az árajánlat során számolniuk kell a várható béremelkedéssel, inflációval.

A kérelmező továbbá a kiegészítő indokolásában az áremeléssel kapcsolatosan a következő, nem objektív indokolásokat adta, melyek nem fogadhatók el: „Társaságunk bizik abban, hogy a díjkorrekció megvalósulhat”, „várászgömbbel nem rendelkezünk”, „Amennyiben Ajánlatkérő mégis elzárkózik ettől, úgy ebben az esetben a következőkkel számolunk...”.

54. Előadta, hogy a kérelmező a kiegészítő indokolásában már számol béremelkedéssel, inflációval, amivel módosította az eredeti árindokolását. A kérelmező arról nyilatkozott továbbá, hogy díjemelkedést, inflációt a tartalékból és eredményből tudja biztosítani, mely szintén nem fogadható el, hiszen minden díjat, költséget ott kell szerepeltetni, ahol az ténylegesen megjelenik. Nincs lehetőség keresztfinanszírozásra. A kérelmező a kiegészítő indokolása keretében módosította az árindokolásának koncepcióját, illetve annak objektivitását több ponton is, így kétségessé tette annak gazdasági ésszerűségével való összeegyeztethetőségét.

Az egyéb érdekelt részvétele az eljárásban

55. Az egyéb érdekelt a jelen jogorvoslati eljárásra vonatkozó részvételi szándékát határidőben jelezte, azonban érdemi észrevételt nem tett.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

56. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő közbeszerzési eljárása 2022. november 29. napján került megindításra, így a jelen jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezései az irányadók, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a kérelem

benyújtása idején, azaz 2023. március 20. napján hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadók.

57. A Döntőbizottság az érdemi vizsgálatot megelőzően elsődlegesen rögzíti, hogy a kérelmező 2023. február 28. napján előterjesztett árandokolását és 2023. március 6. napján előterjesztett kiegészítő indokolását teljes terjedelmében üzleti titokká minősítette. A Döntőbizottságnak ezért a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 27. § (2) bekezdés szerint kell eljárnia, mely jogszabályhely értelmében a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok (a továbbiakban: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen. A Döntőbizottság a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a határozat szerkesztésekor gondoskodott arról, hogy az érdekelt által megjelölt védett adatnak minősülő tartalmak ne kerüljenek nyilvánosságra, így a tárgyi határozatban kizárólag a kifogásolt ajánlatkérői döntésben (összegzés) megjelenített adatokkal összeegyeztethető mértékben rögzítette a kérelmező árandokolásának adatait, illetve az eljárás során is ezen mértéket megtartva járt el mind a felek nyilatkozatai, mind a döntés indokolása körében megjelenített adatok tekintetében.

58. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem nyomán azt vizsgálta meg, hogy jogszerűen állapította-e meg az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésében a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvénytelenségét.

59. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem kapcsán a döntése meghozatala során az alábbi rendelkezésekre volt alapvetően figyelemmel.

A Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (1) és (2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

a) azt az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártá után nyújtották be;

b) az ajánlattevőt, részvétellel jelentkezőt az eljárásból kizárták;

c) ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező alvállalkozója, vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet a 62. § (1) bekezdés i) pontja, vagy az adott eljárásban felmerült magatartása alapján j) pontja szerinti kizáró ok miatt kizárásra került;

- d) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést;
  - e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit;
  - f) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező
    - fa) valamely adatot a 44. § (2)-(3) bekezdésébe ütköző módon minősít üzleti titoknak és ezt az ajánlatkérő hiánypótlási felhívását követően sem javítja; vagy
    - fb) a 44. § (1) bekezdése szerinti indokolás a hiánypótlást követően sem megfelelő.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

Az Mt. 141. § (1)-(2) bekezdése szerint:

- (1) A munkavállalónak, ha a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja rendszeresen változik, a tizennyolc és hat óra közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén harminc százalék bérpótlék (műszakpótlék) jár.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a változást rendszeresnek kell tekinteni, ha havonta a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja a munkanapok legalább egyharmada esetében eltér, valamint a legkorábbi és a legkésőbbi kezdési időpont között legalább négy óra eltérés van.

60. A Kbt. kógens rendelkezései szerint az ajánlatkérőnek minden közbeszerzési eljárás során meg kell vizsgálnia az ajánlat teljesíthetőségét, megalapozottságát és amennyiben szükséges a törvény által biztosított jogintézmények alkalmazása útján kell tisztáznia a felmerülő kérdéseket.

61. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles árindokolást kérni az ajánlattevőtől, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében, azaz ha az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud arról meggyőződni, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

A Kbt. egyértelművé teszi, hogy az indokolásra felhívott ajánlattevőt terheli az ajánlati ár megalapozottságát alátámasztó minden szükséges információ megosztása az ajánlatkérővel. Az ő terhére esik, ha indokolásában nem bocsátja a megfelelő, bizonyító erejű adatokat az ajánlatkérő rendelkezésre.

62. A Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatában foglaltak értelmében az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adat, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania indokolását, hogy az megfelelően az ajánlatkérő által az indokoláskérésben foglalt követelményeknek. Az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz. Az ajánlattevő által adott indokolásnak azért van különösen nagy jelentősége, mert az ajánlattevő az abban foglalt adatokkal támasztja alá az ajánlati árát, az indokolásban mutatja be és győzi meg az ajánlatkérőt, hogy a közbeszerzési eljárás során az ajánlati árának kalkulálása során minden felmerülő költséggel számolt.

63. A Kbt. 72. § (3) bekezdése rendelkezik továbbá arról is, hogy az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, azaz, ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

64. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező aránytalanul alacsony ár vonatkozásában benyújtott árindokolását és kiegészítő árindokolását a vitatott pontok tekintetében.

65. Az ajánlatkérő a módosított összegezésben a kérelmező ajánlatának érvénytelensége indokául egyrészt azt rögzítette, hogy a kérelmező nem számolt műszakpótlékkal az ajánlatában az eseti megrendelések tekintetében, azonban a kiegészítő árindokolásában már igen, és ezzel megváltoztatta az ajánlatát.

66. A Döntőbizottság a kérdés vizsgálata során mindenekelőtt rögzíti, hogy mely esetekben kell a munkáltatónak műszakpótlékkal számolnia. Az Mt. 141. § (1) bekezdése szerint a munkavállalónak, ha a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja rendszeresen változik, a tizenhét és hat óra közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén harminc százalék bérpótlék (műszakpótlék) jár.

Az Mt. 141. § (2) bekezdése definiálja, hogy a változást mikor kell rendszeresnek tekinteni: ha havonta a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetének időpontja a munkanapok legalább egyharmada esetében eltér, valamint a legkorábbi és a legkésőbbi kezdési időpont között legalább négy óra eltérés van.

67. Az előző pontban hivatkozott rendelkezésekből jól látható, hogy a műszakpótlék megállapításához konjunktív feltételek fennállása szükséges. E feltételek egyike a rendszeresség. A vitatott pontban a műszakpótlék kérdése az eseti megrendelések kapcsán merült fel. Rendszerességnek tekinthető egy cselekmény ismétlődése, ha az meghatározott időközönként történik, míg az eseti megrendelés csupán alkalmoszerű. Az eseti megrendelések tekintetében nem tudható, hogy azokra milyen időközönként kerül sor, mikor kezdődnek és mikor fejeződnek be, ezért nem lehet hozzájuk rendszerességet kapcsolni, és nem lehet megállapítani azt sem, hogy az Mt.-ben meghatározott legalább négy óra eltérés megvalósul-e.

68. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmezőnek az eseti megrendelések tekintetében nem kellett számolnia műszakpótlékkal, így a műszakpótlékkal való kalkuláció hiánya nem róható fel részére, ezen okból nem lehet megállapítani az ajánlatának érvénytelenségét.

69. Az ajánlatkérő a módosított összegezésben a kérelmező ajánlatának érvénytelensége indokául a műszakpótlék kérdésén felül azt rögzítette, hogy a béremelkedést és az inflációt nem kalkulálta bele az ajánlatába, annak ellenére, hogy erre kifejezett rendelkezést tartalmazott az útmutató, azonban a kiegészítő indokolásában ezeket a költségeket számításal bemutatta, amivel megváltoztatta az ajánlatát, és akként nyilatkozott, hogy azt tartalékból és eredményből tudja biztosítani, amely az ajánlatkérő szerint szintén nem fogadható el.

70. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérő feladata az eljárás előkészítése körében az olyan követelmények meghatározása, amelyek biztosítják a benyújtott ajánlatok összehasonlíthatóságát, ehhez pedig olyan előírásokra van szükség, amelyek pontosak és egyértelműek. Az ajánlattevőknek pedig úgy kell megadni az ajánlatukat, hogy azok megfeleljenek az ajánlatkérői előírásoknak és a jogszabályoknak.

71. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentáció részeként csatolt útmutató 16-17. oldalain az ajánlati ár képzése kapcsán iránymutatást adott az ajánlattevőknek, mely tartalmazta, hogy kötelező jelleggel, a jogszabályi előírásokból eredően számolniuk kell bizonyos díj/költség tételekkel, továbbá bevétel elemekkel is. Az itt felsorolt tételek tartalmazták többek között, hogy az ajánlattevőknek számolniuk kell a bér emelkedésével a szerződés teljesítésének ideje alatt és az inflációval is.

72. A kérelmező árándokolásában úgy nyilatkozott, hogy a szerződéstervezetből kiderül, hogy 12 hónap után lehetőség van a vállalási díj emelésére, ami az emelkedő minimálbért és várható inflációt kompenzálja. A kiegészítő árándokolásában – arra az esetre, ha az ajánlatkérő elzárkózna a szerződéstervezetben foglalt díjkorrekciótól – viszont már bemutatott egy számítást egy évre vonatkozóan, amiben figyelembe vette az inflációt és a béremelkedést is, és amely tekintetében megjegyezte, hogy az itt kimutatott, felmerülő költségeket a tartalékából és a várható eredményéből nyereségesen ki tudja gazdálkodni.

73. A kérelmező által hivatkozott vállalkozási szerződéstervezet III.1. pontjának 7. bekezdése akként rendelkezik, hogy a vállalkozót megillető díjazás és az egységárak az első 12 hónapban semmilyen jogcímen nem emelhetők. A 13. hónaptól, majd minden 12. hónap lejártát követően a vállalkozói díj az előző évre megadott szolgáltatói árindexnek megfelelő mértékben növekedhet, összhangban a Kbt. 141. § (4) bekezdésben foglaltakkal. A Döntőbizottság rámutat, hogy a szerződéstervezet hivatkozott rendelkezése egy lehetőséget fogalmaz meg a felek számára, és e rendelkezést nem lehet úgy értelmezni, hogy az emelés biztosan be fog következni, ugyanis nem kötelezettségként került megfogalmazásra.

74. A béremelkedéssel és inflációval kapcsolatban a Döntőbizottság megállapította, hogy az első indokolásban nem kerültek feltüntetésre ezen költségelemek, míg a kiegészítő indokolásban már kalkulált velük a kérelmező.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 15. § (3) és (7) bekezdései az alábbiak szerint rendelkeznek:

„(3) A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülálló által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valódiság elve).

(7) Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek (az összemérés elve).”

A fentiekből következően az ajánlattevőknek az árándokolásaikban minden költséget ott kell kalkulálniuk, feltüntetniük, ahol az ténylegesen felmerül, ellenkező esetben a keresztfinanszírozás tervezésével az indoklás nem minősülhet objektív alapúnak.

A keresztfinanszírozás lehetőséget biztosítana az ajánlattevőknek az ajánlati árak oly módon történő befolyásolására, hogy a valós költségeiket „elrejtve” befolyásolják az ajánlattevők

között kialakuló sorrendet, ez pedig olyan versenyellenes magatartás, amely sérti a verseny tisztaságát és átláthatóságát.

Erre tekintettel nem foghat helyt az a kérelmezői álláspont, hogy nem érinti az ajánlata érvényességét az, hogy a saját eredménye terhére mit számol el, amennyiben az ajánlati árát nem változtatja meg.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező által a kiegészítő indokolásban a béremelkedés és az infláció tekintetében bemutatott számítás a keresztfinanszírozás tilalmába ütközik.

75. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló dokumentumokból megállapította, hogy az ajánlatkérő egyértelmű előírást tett a közbeszerzési dokumentáció részeként becsatolt útmutatóban a tekintetben, hogy mely költségek feltüntetését kéri kötelezően az ajánlattevőktől. Az ajánlatkérői előírás ellenére a kérelmező nem kalkulált a béremelkedés és az infláció költségével, amely az árindokolásából és a kiegészítő árindokolásából is megállapítható, erre tekintettel az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát.

76. A Döntőbizottság a fentiek alapján a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati kérelmet alaptalanság okán elutasította.

77. Az ajánlatkérő előadta, hogy 660.000.-Ft + Áfa eljárási költsége merült fel, és kérte a Döntőbizottságot, hogy kötelezze a kérelmezőt a felmerült költségének megtérítésére.

78. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Döntőbizottság eljárására az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

79. Az Ákr. 125. § (1) bekezdése értelmében, ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

80. Az Ákr. 126. § rendelkezik az eljárási költségek ügyfél általi viseléséről. Az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet. E rendelkezés értelmében, tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság az alaptalan kérelmet elutasította, kötelezi a kérelmezőt az ajánlatkérő költségeinek viselésére.

81. Az ajánlatkérő képviselője munkadíjának összegét 660.000.-Ft, azaz hatszázhatvanezer forint + Áfa-ban határozta meg. Az Ákr. 129. § (3) bekezdése szerint a hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

82. A Döntőbizottság az ajánlatkérő által megfizettetni kért 660.000.-Ft + Áfa eljárási költségből 100.000.-Ft, azaz százezer forint megfizetésére kötelezi a kérelmezőt, figyelembe véve a jogi képviselő által kifejtett jogi tevékenységet, ezen belül a beadványok terjedelmét, illetve megszerkesztésük időigényességét, valamint azt a tény, hogy a döntés meghozatalára tárgyalás tartása nélkül került sor.

83. A Kúria Kfv.V.35.172/2014/4. sz. ítéletében rögzítette, hogy a „bíróság Pp.-ben meghatározott kötelezettsége, hogy a már felmerült költségek pontos összegéről és az azt viselő személyről dönt, nem az Áfa tv. hatálya alá tartozó gazdasági tevékenység, ahogyan bíróság ítélete alapján (termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás hiányában) a perköltség egyik

fél részéről a másik félnek való megfizetése sem. Abból következően pedig, hogy a perköltségviselés nem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, a perköltségnek nincsen áfa vonzata. A per során egyes, a perköltségbe tartozó tételek (pl.: áfa alany szakértő számlája) tartalmazhatnak áfa-t, azonban ez a perköltségviselést nem teszi áfa kötelessé, az Áfa tv. hatálya alá tartozó ügylet hiányában”.

84. A fentiekre figyelemmel az eljárási költségről való döntés nem minősül az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) hatálya alá tartozó ügyletnek, és az eljárási költségviselés sem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, annak nincs áfa vonzata, így a Döntőbizottság az áfa megállapításától eltekintett.

85. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (9) bekezdés szerint döntött az igazgatási szolgáltatási díj viseléséről.

86. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésén alapul.

87. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 17 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. április 27.

***Dr. Kozsuch Edina sk.
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke***

***Gulyás Richárd sk.
közbeszerzési biztos***

***Dr. Virágh Norbert sk.
közbeszerzési biztos***

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Kerek Éva Gabriella felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
2. Horváth Beáta Zita felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
3. Vállajiné Dr. Patai Dóra felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)